

ECOLOGISCH ONDERZOEK

Voor de realisatie van het
sportief knooppunt Joure.

buro bakker adviesburo voor ecologie bv

○

)

ECOLOGISCH ONDERZOEK VOOR DE REALISATIE
VAN HET SPORTIEF KNOOPPUNT TE JOURE.

©

Gebruik en overname van gegevens
alleen toegestaan met volledige bronvermelding:

*Buro Bakker (2011);
Ecologisch onderzoek voor de realisatie van het Sportief Knooppunt te Joure.
Buro Bakker adviesburo voor ecologie te Assen,
in opdracht van Gemeente Skarsterlân.*

in opdracht van:

GEMEENTE SKARSTERLÂN

contactpersoon:

DHR. G. ZAAL

uitgevoerd door:

BURO BAKKER ADVIESBURO VOOR ECOLOGIE B.V.
Weiersloop 9 Postbus 10034 9400 CA Assen tel. 0592-313389 fax. 0592-314643

Projectleiding:
Ir. M.S. van Kerkevoorde

Veldwerk & rapportage:
Ing. M. Oudshoorn
Drs. D.E. Heidinga

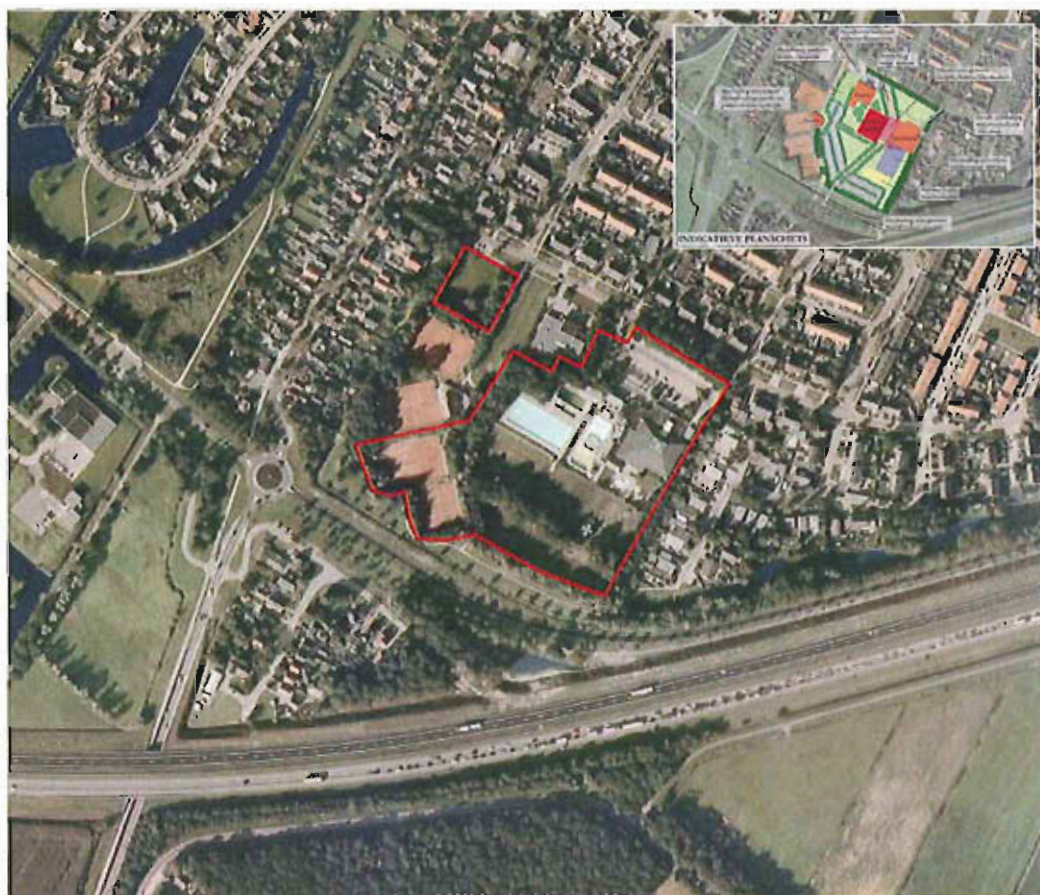
Inhoud

1	INLEIDING.....	1
1.1	AANLEIDING.....	1
1.2	OPZET.....	1
1.3	DE FLORA- EN FAUNAWET.....	2
1.4	NATUURBESCHERMINGSWET 1998 EN NATURA 2000.....	3
1.4.1	Nabijgelegen Natura 2000-gebieden.....	3
1.4.2	Doelstellingen.....	4
1.4.3	Effecten op Natura 2000-gebieden.....	8
1.5	ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR.....	9
1.6	RODE LIJSTEN.....	9
2	FLORA- EN FAUNA OP DE LOCATIE.....	10
2.1	TERREINKARAKTERISTIEK.....	10
2.2	FLORA EN VEGETATIE.....	10
2.3	FAUNA.....	10
2.3.1	Zoogdieren.....	10
2.3.2	Vogels.....	11
2.3.3	Amfibieën, Vissen en Reptielen.....	12
2.3.4	Overige fauna.....	12
3	CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES.....	13
3.1	NATUURBESCHERMINGSWET / NATURA 2000-GBIEDEN.....	13
3.2	FLORA- EN FAUNAWET.....	13
3.2.1	Samenvatting beschermde soorten.....	13
3.2.2	Gevolgen van de ingreep.....	13
3.2.3	Mogelijkheden voor mitigerende en compenserende maatregelen.....	14
3.2.4	Conclusies en consequenties.....	14
4	LITERATUUR.....	15

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Men is voornemens het 'Sportief Knooppunt Joure' te realiseren op de huidige locatie van zwembad De Stienen Fliet. Het zal worden ontwikkeld tot een cluster van sportieve en recreatieve voorzieningen. Vanaf de Sewei zal het verkeer worden ontsloten richting het Sportief Knooppunt, zodat het verkeer bijna volledig uit de woonwijk wordt gehaald. Omdat negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten zijn, is door Buro Bakker een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Ook is de haalbaarheid in het kader van de Natuurbeschermingwet beoordeeld. De ligging van het onderzoeksgebied is te zien in onderstaand figuur.

Figuur 1: Locatie onderzoeksgebied (Google Earth Pro) Inzet: inrichtingsschets (Gemeente Skarsterlân, 2009).

1.2 OPZET

Buro Bakker is gevraagd om op basis van een veldbezoek en ecologisch inzicht een beschouwing op te stellen over de aanwezigheid van beschermde planten en dieren. Daarmee worden soorten bedoeld die worden beschermd door de Flora- en faunawet.

Daarnaast is er een literatuurstudie verricht naar de effecten van de werkzaamheden op de aangewezen Natura 2000-gebieden in de nabijheid van het plangebied.

Op 9 februari 2011 is een ecologisch verkennend veldbezoek uitgevoerd waarbij gelet is op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

Daarnaast zijn inschattingen gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten op basis van de terreinkenmerken.

1.3 DE FLORA- EN FAUNAWET

Door de in april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is de verplichting ontstaan om ruimtelijke plannen aan deze wet te toetsen. Het doel van de wet is om in het wild levende planten en dieren te beschermen. Voor dit project zijn de volgende artikelen van de wet relevant:

- Artikel 2 legt een zorgplicht op. Dat houdt in dat ingrepen zodanig worden uitgevoerd dat de beïnvloeding van de in het wild levende soorten planten en dieren minimaal is.
- Artikel 8 verbiedt het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Artikel 9 verbiedt het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 10 verbiedt het verontrusten van beschermde dieren.
- Artikel 11 verbiedt het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten of holen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen.

Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) omtrent artikel 75 is gepubliceerd in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 501 op 19 oktober 2004 en is op 23 februari 2005 van kracht geworden. Dit houdt in dat de Flora- en faunawet meer mogelijkheden biedt voor het verkrijgen van vrijstellingen, mits aan voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld. De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Categorie 1:** Hieronder vallen de zogenaamde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermde, maar algemene soorten in Nederland, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling, mits bij ingrepen sprake is van een bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Als hier niet aan voldaan is, moet er een ontheffingsaanvraag worden gedaan, waarbij getoetst wordt volgens het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort' (de zgn. lichte toets).
- Categorie 2:** Hieronder vallen de zgn. tabel 2-soorten: beschermde soorten waarvoor niet op voorhand vrijstelling wordt verleend, maar waarvoor eerst een gedragscode moet worden opgesteld. Deze gedragscode wordt door de sector of de ondernemer opgesteld, en door de minister van LNV getoetst. Totdat deze gedragscode is goedgekeurd zal voor soorten uit deze categorie ontheffing aangevraagd moeten worden.
- Categorie 3:** Hieronder vallen de zgn. tabel 3-soorten. Dit zijn soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort. Aan alle drie de criteria moet worden voldaan. Deze vormen gezamenlijk de zgn. uitgebreide toets.
- Vogels:** Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Alle vogels zijn gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Een vrijstelling hiervoor is mogelijk als een gedragscode wordt toegepast. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden, aangezien juist in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van

nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Indien deze gedragscode achterwege blijft is een ontheffing noodzakelijk en zal de uitgebreide toets worden toegepast (zie categorie 3). Nesten van sommige roofvogels, uilen, kolonievogels en enkele aan bebouwing gebonden soorten zijn jaarrond beschermd en vallen buiten de gedragscode (Min. LNV, 2009).

1.4 NATUURBESCHERMINGSWET 1998 EN NATURA 2000

De Flora- en faunawet vormt de Nederlandse uitwerking van de soortbeschermingsonderdelen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. In de voorgenoemde richtlijnen zijn ook bepalingen met betrekking tot gebiedsbescherming opgenomen. Deze zijn geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998, die per 1 oktober 2005 in werking is getreden.

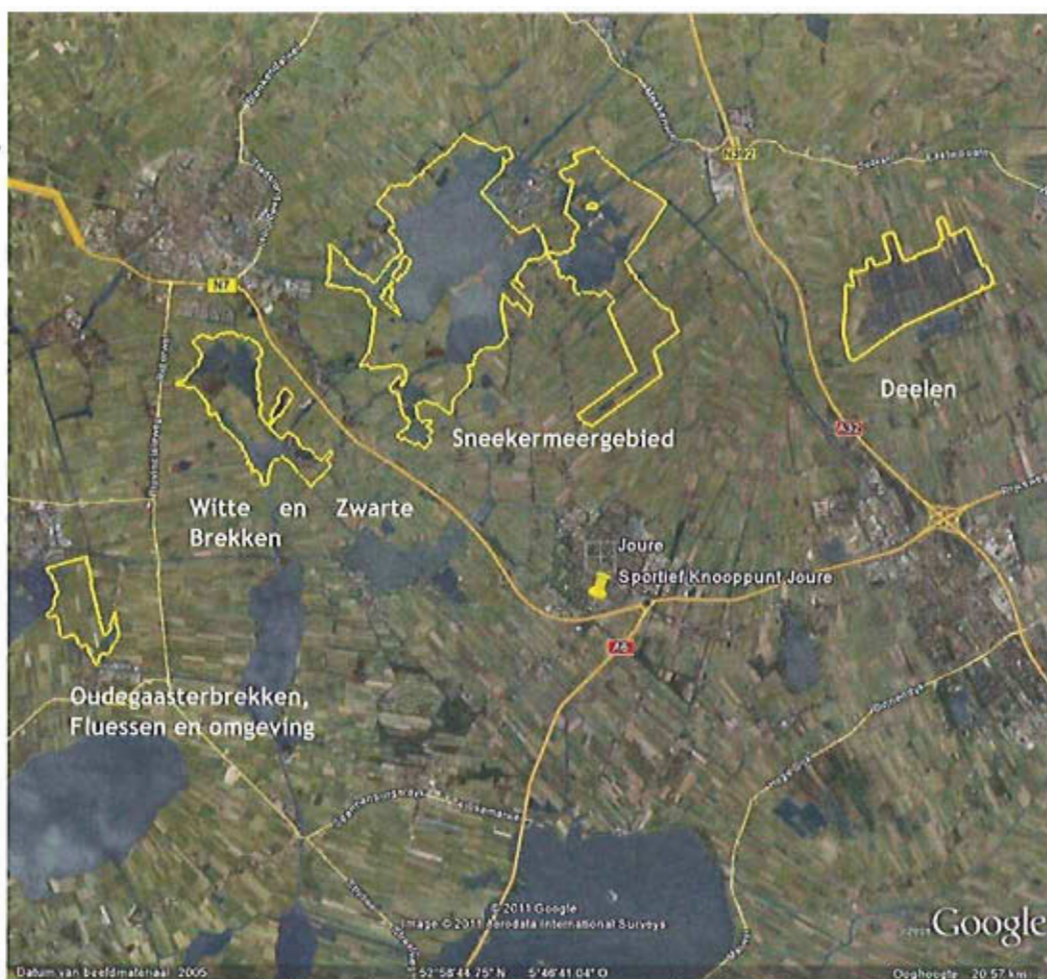
De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, die ten uitvoering van de bovengenoemde Europese richtlijnen zijn of worden aangewezen. Natura 2000 is een samenhangend Europees netwerk van beschermde gebieden, met als doel de waardevolle en gevarieerde Europese natuur te behouden. Nederland telt nu 166 Natura 2000-gebieden (waaronder vier gebieden in de Noordzee), die momenteel formeel worden aangewezen. Daarnaast regelt de Natuurbeschermingswet de bescherming van de Beschermde Natuurmonumenten, die in het verleden zijn aangewezen in het kader van Nederlandse regelgeving. De status van Beschermde Natuurmonumenten die binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden liggen, zal komen te vervallen bij de formele aanwijzing als Natura 2000-gebied. In de wijde omgeving van Joure liggen geen Beschermde Natuurmonumenten.

Een bestuursorgaan houdt bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, ongeacht de beperkingen die terzake in het wettelijk voorschrift waarop het berust, zijn gesteld, rekening met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied (Art. 19j lid 1, Natuurbeschermingswet 1998).

Voor plannen, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt het bestuursorgaan alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied (Art. 19j lid 2, Natuurbeschermingswet 1998).

1.4.1 NABIJGELEGEN NATURA 2000-GBIEDEN

In de ruime omgeving van de planlocatie liggen enkele Natura 2000-gebieden. In figuur 2 is de ligging van deze gebieden ten opzichte van de planlocatie weergegeven. Het dichtstbijzijnde gebied is het Sneekermeergebied, dat op 4 kilometer van de planlocatie ligt. De overige Natura 2000-gebieden liggen op ruim 6 tot 10 kilometer afstand van de planlocatie.

Figuur 2. Ligging Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving van de planlocatie voor Sportief Knooppunt Joure (locatie aangegeven met gele pin). Begrenzing Natura 2000-gebieden aangegeven met gele lijnen. Bron: Google Earth Pro.

1.4.2 DOELSTELLINGEN

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de doelstellingen voor deze Natura 2000-gebieden.

Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
Habitattypen					
H3150	Meren met krabbenscheer	-	=	=	
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=	
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	=	=	
Habitatsoorten					
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>

Tabel 1a. Overzicht instandhoudingsdoelen habitattypen en habitatsoorten Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving. *= prioritaire soort of habitatype waarvoor Nederland een bijzondere verplichting heeft deze te behouden. Ministerie van LNV, 2010a

Niet-broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal vogels
A040	Kleine Rietgans	+	=	=	20500
A041	Kolgans	+	=	=	6700
A045	Brandgans	+	=	=	39300
A050	Smient	+	=	=	2700
A061	Kuifeend	-	=	=	2400
A068	Nonnetje	-	=	=	50
A151	Kemphaan	-	=	=	2300
A160	Wulp	+	=	=	n.v.t.

SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
≈(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

Tabel 1b. Overzicht instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving. *= prioritaire soort of habitatype waarvoor Nederland een bijzondere verplichting heeft deze te behouden. Ministerie van LNV, 2010a

Broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal paren
A119	Porseleinhoen	--	=	=	1

Tabel 1b. Overzicht instandhoudingsdoel broedvogel Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving. *= prioritaire soort of habitatype waarvoor Nederland een bijzondere verplichting heeft deze te behouden. Ministerie van LNV, 2010a

Witte en Zwarte Brekken

Habitatsoort		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>

Tabel 2a. Overzicht instandhoudingsdoel habitatsoort Natura 2000-gebied Witte en Zwarte Brekken. *= prioritaire soort of habitatype waarvoor Nederland een bijzondere verplichting heeft deze te behouden. Ministerie van LNV, 2010b

Niet-broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal vogels
A040	Kleine Rietgans	+	=	=	7700
A041	Kolgans	+	=	=	9700
A045	Brandgans	+	=	=	6200
A050	Smient	+	=	=	1100
A051	Krakeend	+	=	=	70
A052	Wintertaling	-	=	=	340
A056	Slobeend	+	=	=	100
A151	Kemphaan	-	=	=	6300
A156	Grutto	--	=	=	940

Tabel 2b. Overzicht instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Witte en Zwarte Brekken. *= prioritaire soort of habitatype waarvoor Nederland een bijzondere verplichting heeft deze te behouden. Ministerie van LNV, 2010b

Sneekermeergebied

Habitatsoorten		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>

Tabel 3a. Overzicht instandhoudingsdoelen habitatsoorten Natura 2000-gebied Sneekermeergebied. *= prioritaire soort of habitatype waarvoor Nederland een bijzondere verplichting heeft deze te behouden. Ministerie van LNV, 2010c

Broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal paren
A119	Porseleinhoen	--	=	=	2
A122	Kwartelkoning	-	=	=	2
A151	Kemphaan	--	>	>	20
A295	Rietzanger	-	=	=	370

Tabel 3b. Overzicht instandhoudingsdoelen broedvogels Natura 2000-gebied Sneekermeergebied. Ministerie van LNV, 2010c

Niet-broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal vogels
A040	Kleine Rietgans	+	=	=	580
A041	Kolgans	+	=	=	1400 foer/ 91800 slaap
A045	Brandgans	+	=	=	740 foer/ 60300 slaap
A050	Smient	+	=	=	5900
A051	Krakeend	+	=	=	220
A052	Wintertaling	-	=	=	890
A053	Wilde eend	+	=	=	1500
A056	Slobeend	+	=	=	150
A125	Meerkoet	-	=	=	1700
A140	Goudplevier	--	=	=	520
A142	Kievit	-	=	=	3500
A151	Kemphaan	-	=	=	960 foer/ 5200 slaap
A156	Grutto	--	=	=	110 foer/ 970 slaap
A160	Wulp	+	=	=	1000

Tabel 3c. Overzicht instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Sneekermeergebied. Ministerie van LNV, 2010c

Deelen

Habitatsoorten		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
H1082	Gestreepte waterroofkever	--	>	>	>
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=

Tabel 4a. Overzicht instandhoudingsdoelen habitatsoorten Natura 2000-gebied Deelen. Ministerie van LNV, 2010d

Broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal paren
A021	Roerdomp	--	=	=	5
A029	Purperreiger	--	=	=	5
A081	Bruine Kiekendief	+	>	>	5
A197	Zwarte Stern	--	>	>	50
A295	Rietzanger	-	=	=	200

Tabel 4b. Overzicht instandhoudingsdoelen broedvogels Natura 2000-gebied Deelen. Ministerie van LNV, 2010d

Niet-broedvogels		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Draagkracht aantal vogels
A027	Grote Zilverreiger	+	=	=	40
A041	Kolgans	+	=	=	17600
A043	Grauwe Gans	+	=	=	480
A045	Brandgans	+	=	=	9900
A050	Smient	+	=	=	1700
A056	Slobeend	+	=	=	80
A068	Nonnetje	-	=	=	20

Tabel 4b. Overzicht instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Deelen. Ministerie van LNV, 2010d

1.4.3 EFFECTEN OP NATURA 2000-GEBIEDEN

Effecten die als gevolg van het plan zouden kunnen optreden zijn:

- afname van de oppervlakte van habitattypen of leefgebieden
- verstoring door geluid tijdens de aanleg- en gebruiksfase
- verstoring door licht tijdens de aanleg- en gebruiksfase
- verstoring door trilling tijdens de aanlegfase

Hieronder wordt geanalyseerd in hoeverre deze effecten daadwerkelijk optreden.

Effectenanalyse

Het plangebied zelf maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Hierdoor kunnen effecten op habitattypen op voorhand worden uitgesloten, daar deze qua verspreiding gebonden zijn aan de Natura 2000-gebieden zelf (in dit geval alleen Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving).

De invloedssfeer van het plan reikt met zekerheid niet tot in de Natura 2000-gebieden. De effecten van verstoring zullen beperkt zijn tot het plangebied zelf en de directe omgeving. Het plangebied is niet geschikt als leef- of foerageergebied van de broedvogels en niet-broedvogels waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangevezen. Ook de directe omgeving van het plangebied, waarin onder andere een woonwijk en de snelweg A7 is gelegen, is niet geschikt als leef- of foerageergebied voor de broedvogels en niet-broedvogels waarvoor de vier Natura 2000-gebieden zijn aangevezen. Hierdoor kunnen significante effecten als gevolg van verstoring door licht, geluid en trilling op de instandhoudingsdoelstellingen voor broedvogels en niet-broedvogels van de vier Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

Vanwege het ontbreken van wateren in het plangebied en de directe omgeving is er geen geschikt habitat voor de Gestreepte waterroofkever aanwezig. Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstelling voor deze soort kunnen dan ook worden uitgesloten.

Uit het veldbezoek is verder gebleken dat de aanwezige gebouwen niet geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Op basis daarvan kan worden uitgesloten dat de aanwezige gebouwen dienen als verblijfplaats voor de Meervleermuis. Ook de aanwezigheid van een vliegrouwe is onwaarschijnlijk (zie §2.3.1).

Op grond van voorgaande kunnen significante negatieve effecten als gevolg van het plan op de planlocatie zelf en de directe omgeving op de instandhoudingsdoelstellingen voor de Meervleermuis worden uitgesloten.

1.5 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland en heeft tot doel om de natuurwaarden in het land te stabiliseren. De EHS bestaat uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingzones. Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van de EHS plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn. Het plangebied valt niet binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur.

1.6 RODE LIJSTEN

Soorten zijn opgenomen in Rode lijsten als ze worden bedreigd in hun voortbestaan. Dat wil echter niet altijd zeggen dat ze ook worden beschermd. Rode Lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Alleen Rode Lijstsoorten die ook in de Flora- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet zijn opgenomen, genieten een vorm van bescherming. In dit rapport is aangegeven of soorten op een Rode Lijst staan.

2 FLORA- EN FAUNA OP DE LOCATIE

2.1 TERREINKARAKTERISTIEK

Het onderzoeksgebied bevindt zich in het centrum van Joure. Het betreft het terrein van het zwembad De Stienen Flier met het hoofdgebouw met binnenzwembad en het buitenterrein met onder andere buitenbaden, toiletgebouw en een controlepost. Het terrein is omheind en binnen het terrein is reliëf aanwezig. Op het terrein is opgaande beplanting aanwezig en het is deels begroeid met gras en deels verhard met tegels. Daarnaast behoren de twee meest zuidelijke tennisvelden en het vierkante grasveld aan de voorzijde van de tennisvereniging tot het onderzoeksgebied.

De voorzijde van het onderzoeksgebied grenst aan de Zuiderveldstraat. Aan de zuidzijde van bevindt zich de rondweg Sewei. Aan de oost- en westzijde bevinden zich woonhuizen.

De bebouwing van sportschool Gymnasium zal volgens de plannen behouden blijven en is derhalve niet onderzocht.

Figuur 3. Impressie van het onderzoeksgebied (links: hoofdgebouw en buitenbad, rechts: deel buitenterrein).

2.2 FLORA EN VEGETATIE

Omdat het veldbezoek voor het groeiseizoen is gebracht, zijn er soorten gemist. Op basis van het biotoop is echter een goede inschatting gemaakt van het potentieel voorkomen van zwaarder beschermde plantensoorten.

Het grasveld op het terrein van het zwembad alsmede het grasveld aan de voorzijde van de tennisvereniging zijn zeer soortenarm met slechts soorten als Paardenbloem en Madelief tussen het gras. Deze grasvelden worden gedurende het seizoen intensief gemaaid. In de opgaande beplanting staan soorten als Beuk, Zomereik, Esdoorn en Zwarte els. In de perken rondom de buitenbaden staan diverse tuinplanten en -heesters. Rondom de tennisvelden zijn Coniferen aangeplant.

Er werden geen beschermde of Rode lijstsoorten aangetroffen. Deze worden in het plangebied ook niet verwacht, omdat geschikt biotoop daarvoor ontbreekt.

2.3 FAUNA

Op basis van het aangetroffen biotoop kan een aantal beschermde diersoorten in het onderzoeksgebied voorkomen. De mogelijk aanwezige fauna wordt hier per soortgroep beschreven.

2.3.1 ZOOGDIEREN

Er zullen enkele algemeen voorkomende zoogdieren gebruik maken van het onderzoeksgebied. Er is geschikt biotoop aanwezig voor Bosmuis, Huisspitsmuis en Egel.

Daarnaast zijn diverse molshopen aangetroffen. Al deze soorten zijn licht beschermd (categorie 1-soorten Flora- en faunawet).

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

De aanwezige bebouwing is ongeschikt om verblijfplaatsen voor vleermuizen te bevatten. Ten eerste is de hoogte van de eerste bouwlaag zeer beperkt. De zijkanten zijn afgewerkt met trespa boeiboorden, waar op diverse plekken wel ruimte achter zit. Doordat de wanden voor een groot deel bestaan uit glas en gladde kozijnen, zijn deze ruimtes ontoegankelijk voor aanvliegende vleermuizen. Ook zitten deze ruimtes, evenals de spouwgaten, vol met spinnenwebben wat aanduidt dat deze (recent) niet zijn gebruikt. Ook het hogere middendeel van het gebouw biedt geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen. Het geheel is bekleed met dakleer en is nauw aangesloten op het kunststof dakraam, waardoor er geen potentiële openingen aanwezig zijn. Ook het alleenstaande toiletgebouw en de controlepost op het buitenterrein zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (en andere dieren). Het toiletgebouw betreft een zeer rochtig gebouwtje, waar een spouwmuur afwezig is en de binnenkant uit gladde materialen bestaat. In de controlepost zijn geen toegankelijke spleten en holtes aanwezig.

De aanwezige bebouwing in de directe omgeving biedt, gezien de grotere hoogte en materiaalgebruik, wel geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten.

In de bomen binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn geen geschikte holtes aanwezig die gebruikt kunnen worden door boombewonende vleermuissoorten.

Foerageergebied

Diverse soorten vleermuizen, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruijge dwergvleermuis en Laatvlieger kunnen binnen het onderzoeksgebied rond het opgaand groen en boven de grasvelden foerageren.

Vliegroute

Het opgaand groen maakt naar verwachting geen deel uit van een belangrijke vliegroute. Daarbij zullen de groensingels rondom het onderzoeksgebied zoveel mogelijk behouden blijven, waardoor geen negatieve effecten optreden.

2.3.2 VOGELS

Tijdens het veldbezoek werden in het onderzoeksgebied diverse (algemene) tuin- en parkvogels waargenomen, zoals Koolmees, Pimpelmees, Roodborst, Merel, Gaai, Boomklever, Ekster en Grote bonte specht. Een deel van deze vogels zullen in de opgaande beplanting binnen en rond het onderzoeksgebied broeden. Op het terrein van het zwembad is een (oud) nest van Zwarte kraai en Ekster aangetroffen.

In de groenstrook langs de Zuiderveldstraat is een nestkast van Steenuil aanwezig (zie figuur 4). Nesten van deze soort zijn jaarrond beschermd (Min LNV, 2009). Deze groenstrook is vermoedelijk in eigendom van de gemeente en valt buiten het gebied waar de vernieuwingen zijn beoogd. Er zijn geen sporen aangetroffen die duiden op (recent) gebruik van de kast. Gezien de locatie aan een vrij drukke straat binnen de bebouwde kom, is de kans op bewoning ook zeer klein. Er zijn geen andere nesten van jaarrond beschermde soorten aangetroffen.

Figuur 4. Locatie en foto nestkast Steenuil

2.3.3 AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN

Het onderzoeksgebied biedt landbiotoop voor amfibieën zoals Bruine kikker en Gewone pad, die naar verwachting in de watergang ten zuiden van het onderzoeksgebied voorkomen. Deze soorten zijn licht beschermd in het kader van de Flora- en faunawet.

Er zijn binnen het onderzoeksgebied geen watervoerende sloten en poelen aanwezig die geschikt zijn als voortplantingswater voor amfibieën en vissen. Voor reptielen is geen geschikt biotoop aanwezig.

2.3.4 OVERIGE FAUNA

Algemene soorten zoals Citroenvlinder, Groot koolwirmje en Daggauwoog kunnen op de bloeiende planten foerageren. Beschermden soorten vlinders en libellen kunnen worden uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop.

3 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES

3.1 NATUURBESCHERMINGSWET / EHS

Op voorhand kunnen significante negatieve effecten als gevolg van het plan Sportief Knooppunt Joure op de beschermde waarden van de vier Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving worden uitgesloten. Dit betekent dat er geen nadere toetsing (passende beoordeling) noodzakelijk is en er geen sprake is van een vergunningplicht vanuit de Natuurbeschermingswet 1998.

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de EHS.

3.2 FLORA- EN FAUNAWET

3.2.1 SAMENVATTING BESCHERMDE SOORTEN

Onderstaande tabel geeft voor de aangetroffen en mogelijk aanwezige beschermde soorten het beschermingsregime aan. Voor soorten uit de eerste categorie geldt een algemene vrijstelling.

Tabel 1. Overzicht van waargenomen of waarschijnlijk in het plangebied voorkomende beschermde fauna. Type waarneming: A=waarschijnlijk aanwezig, B=sporen/holen/nesten aanwezig, C=zichtwaarneming. Categorie 1=algemene maar licht beschermde soorten, Categorie 2=overige soorten, Categorie 3=Strikt beschermde soorten (zie § 1.3).

Soortgroep	Soort	Type waarneming	Cat 1	Cat 2	Cat 3
Vogels	Alle soorten broedvogels	A/C			X
Zoogdieren	Vleermuizen - foerageergebied	A			X
	Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	A	X		
	Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	A	X		
	Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)	A	X		
	Mol (<i>Talpa europaea</i>)	B	X		
Amfibieën	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) - landbiotoop	A	X		
	Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) - landbiotoop	A	X		

3.2.2 GEVOLGEN VAN DE INGREEP

Bij een beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet zijn in de eerste plaats vaste verblijfplaatsen en groeiplaatsen van belang. Daaronder valt ook de functionele leefomgeving die nodig is om te overleven, zoals foerageergebied.

Broedvogels

Wanneer het kappen van bomen en verwijderen van struiken tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, leidt dit mogelijk tot verstoring en vernietiging van nesten van vogels die in en nabij het onderzoeksgebied tot broeden kunnen komen.

De kast voor de Steenuil blijft naar verwachting behouden in de plannen. Deze zal interessanter worden wanneer de Zuiderveldstraat, zoals beoogd in de plannen, verkeersluw wordt gemaakt.

Vleermuizen

Het onderzoeksgebied maakt naar verwachting deel uit van een groter foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. Door de plannen zal een deel hiervan behouden blijven. Daarbij zijn in de directe omgeving voldoende soortgelijke alternatieven voorhanden, waardoor geen negatieve effecten zullen optreden.

Overige soorten

Door de geplande werkzaamheden kunnen diverse licht beschermde soorten mogelijk worden gedood en/of verstoord. De negatieve effecten op deze dieren zullen niet leiden tot het vernietigen van hele populaties. Het betreft allemaal algemene diersoorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

3.2.3 MOGELIJKHEDEN VOOR MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN

Broedvogels

Verstorende werkzaamheden tijdens het broedseizoen zijn niet toegestaan en hier wordt in de regel bovendien geen ontbeffing voor verleend. Voor dit betreffende project zal het kappen van bomen en verwijderen van struiken buiten het broedseizoen uitgevoerd moeten worden. Voor zangvogels loopt het broedseizoen globaal van half maart tot eind juli. Daarbij moet vermeld worden dat de Flora- en faunawet geen vaststaande periode als broedseizoen hanteert, maar dat ook broedgevallen buiten deze periode strikte bescherming genieten. Door de werkzaamheden worden de aangetroffen jaarrond beschermde nestplaats van Sreenuil, even buiten het plangebied, niet aangetast. Wel dienen de werkzaamheden ook voor deze soort buiten het broedseizoen plaats te vinden.

Overige soorten

Voor schade aan soorten waarvoor een vrijstelling geldt voor de Flora- en faunawet (categorie 1-soorten) hoeft niet te worden gecompenseerd. Op deze soorten is de zorgplicht wel van kracht (artikel 2 Flora- en faunawet, zie § 1.3). De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkenen. Dit kan bijvoorbeeld door de aanwezige hopen met stenen en hout tijdig op te ruimen, zodat dieren andere verblijfplaatsen kunnen zoeken.

3.2.4 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES

Broedvogels

Vanwege het voorkomen van broedvogels in het plangebied moet het verwijderen van beplanting buiten het broedseizoen (begin maart tot half juli) plaatsvinden.

Overige soorten

Alle overige gevonden en te verwachten soorten in het plangebied zijn licht beschermd. Voor deze soorten geldt een vrijstelling. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft voor deze soorten niet te worden aangevraagd. De algemene zorgplicht (zie §1.3) blijft wel van kracht.

4 LITERATUUR

Haarsma et. al. (2003) Vleermuizen, bomen en bos, Bomenbrochure 10, Vereniging voor zoogdierkunde en zoogdierbescherming (VZZ), Deventer.

Kapteyn K. (1995); Vleermuizen in het landschap. Over ecologie, gedrag en verspreiding. Uitgave in samenwerking met Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep en Het Noordhollands Landschap. Schuyt & Co, Haarlem.

Lange R., Twisk, P., van Winden, A., van Diepenbeek, A. (1994); Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Limpens, H.J.G.A., P. Twisk & G. Veenbaas (2004); Met vleermuizen overweg. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft en de vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming.

Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) (2010a); Essentie tabel Natura 2000-gebied Oudcgaasterbrekken, Fluessen en omgeving

Ministerie van LNV (2010b); Essentietabel Natura 2000-gebied Witte en Zwarte Brekken

Ministerie van LNV (2010a); Essentietabel Natura 2000-gebied Sneekermeergebied

Ministerie van LNV (2010a); Essentietabel Natura 2000-gebied Deelen

www.telmee.nl

www.waarneming.nl

www.minlnv.nl

www.rayon.nl

www.vleermuizenindestad.nl

Google Earth Pro

)

)